

A Fővárosi Ítéltábla a Horváth, Tari & Olaszy-Kiss Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Olaszy-Kiss Gyula ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Balla, Kiss és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Balla Árpád Gábor ügyvéd;) által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2014. július 10. napján meghozott 23.P.23.447/2012/39. számú, 44. sorszám alatt kijavított ítélete ellen a felperes részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a keresetében a 2002. január 11. napján elszenvedett idegenhibás közlekedési balesetéből eredő vagyoni és nem vagyoni kára megfizetésére kérte kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

A Fővárosi Bíróság 23.P.21.379/2005/56. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.170/2010/3. számú részítéletével a felperes keresetét a jövedelem-kiesésre vonatkozó kereseti kérelmen kívül érdemben elbírálta. A felperes jövedelem-kiesésre alapított kereseti kérelmét elbíráló első fokú ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte a másodfokú bíróság, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Ezt követően az

elsőfokú bíróság 23.P.24.706/2010/10. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.289/2011/5. számú - a felperes jövedelem-kiesésre vonatkozó kereseti kérelmét elbíráló - ítéletét a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.554/2012/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a felperes a jövedelemveszteség iránti keresetét a Ptk. 357. § (3) bekezdésére alapította, a jövedelemveszteségét az autószerelő szakmunkások bruttó havi átlagkeresete alapján megállapított elmaradt jövedelem összegből a részére folyósított ellátások levonásával kérte meghatározni, és nem ellenezte elszámolni az alperes által teljesített 7.832.656 forintot.

Az alperes a jövedelemveszteség tekintetében a kereset elutasítását kérte vitatva a jogalapot és az összegszerűséget.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás eredményeként meghozott 23.P.23.447/2012/39. számú 44. sorszám alatt kijavított ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 194.100 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 262.200 forint eljárási illetéket és az állam által előlegezett 428.380 forint szakértői díjat az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes baleseti és össz-szervezeti munkaképesség-csökkenésének mértéke 50%, azonban a felperes a baleset előtt ellátott autószerelő munkakört a baleseti maradványállapota folytán erőmegfeszítéssel sem képes ellátni. Rámutatott arra, hogy a felperes jövedelem-kiesésre alapozott igénye a Ptk. 356. § (1) bekezdés szerinti járadékigény; a Ptk. 357. § (3) bekezdésre alapított keresetnél a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a jövedelemveszteségének összegét a Ptk. 357. § (1) és (2) bekezdés alapján nem lehet megállapítani. Kifejtette, hogy nagy terjedelműnek nem minősülő bizonyítással kideríthető volt a baleset előtti egy év felperesi jövedelmének összege, ami 0 forint volt, a 2001. évre vonatkozó jövedelemadó bevallás alátámasztotta az eljárás jóval korábbi szakában már megtett felperesi állítást, miszerint 2001. évben, azaz a perbeli balesetet megelőző egy évben nem volt jövedelme. Megjegyezte, hogy a 2001. évi jövedelem hiányára vonatkozó felperesi állítás nem szorult bizonyításra, mivel azt az alperes sem vitatta, továbbá, hogy egy adott időszakra jellemző jövedelemhiány nem feltétlenül teszi kérdéssé a jövedelem nélküliséget. Kiemelte, hogy a felperes nem hivatkozott arra, hogy 2001. évre benyújtott jövedelem bevallásában írtakkal szemben valójában lett volna jövedelme a balesetet megelőző egy évben. A balesetet megelőző egy év jövedelem nélküli állapotát vetette össze a baleset utáni időszakokkal, mely utóbbira az volt a jellemző, hogy a felperesnek volt jövedelme. Így nem látta bizonyítottnak, hogy a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazhatóságának azon feltétele fennáll, miszerint a keresetveszteség, jövedelem-kiesés a Ptk. 357. § (1) bekezdés alapján ne volna megállapítható. Mindezek alapján a felperesnek a jövedelemveszteségre hivatkozva előterjesztett keresetét megalapozatlannak tartotta. Arra az esetre, ha a felperesi keresetveszteség, jövedelem-kiesés a Ptk. 357. § (1), (2) bekezdés alapján nem

volna megállapítható, és ily módon a felperessel azonos, vagy hasonló munkát munkaviszony alapján végző személyek átlagos havi keresete irányadó a Ptk. 357. § (3) bekezdésének megfelelően, a felperest illető jövedelemveszteség járadék összegét a PK. 35. és 46. számú állásfoglalás és Ptk. 356. § (2) bekezdés alapján a szakértői vélemény és az alperesi nyilatkozatra is figyelemmel állapította meg, rámutatva arra, hogy a 23.P.24.706/2010/10. számú ítélet nyomán indult végrehajtási eljárás keretében az alperes által teljesített összeg elszámolásra kellene kerüln. A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött.

A felperes a fellebbezésében a kijavított ítélet megváltoztatását, kereseti kérelmének megfelelő ítélet meghozatalát kérte. Fellebbezését a Ptk. 357. § (1) és (3) bekezdésére alapította azzal, hogy megítélése szerint a Ptk. 357. § (1) bekezdése csak azt szabályozza, hogy általában miként kell a keresetveszteséget számítani. Ugyanakkor jogi álláspontja szerint BH eseti döntés szerint is a felperes nem zárható el jövedelemveszteségének a Ptk. 357. § (3) bekezdés alapján történő érvényesítésétől. Utalt a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.170/2010/3. számú részítéletében foglalt indokokra és arra, hogy önmagában az, hogy a felperes vállalkozási tevékenysége nem volt nyereséges, nem lehet akadálya a Ptk. 357. § (3) bekezdés alapján történő igényérvényesítésnek. Megítélése szerint a Kúria határozatára is figyelemmel bizonyítási kötelezettségének eleget tett, a szakértő kimunkálta a jövedelemveszteség összegét. Álláspontja szerint a Kúria végzése értelmében is az állapítható meg, hogy ha nincs kimutatható jövedelem a baleset előtti egy évben, akkor általában alkalmazandó Ptk. 357. § (1) bekezdés helyett a (3) bekezdés alapján kell a kereseti kérelmet elbírálni. Kiemelte, hogy jogszerűtlen és súlyos érdeksérelemmel is jár számára az az ítéleti következtetés, mely szerint fiatal kora és autószerelő szakképzettsége folytán a baleset hiányában a szakképzettségének megfelelő munkatevékenységéből jövedelem nem származott.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú kijavított ítélet helybenhagyását indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tényeket, bizonyítékokat helyesen mérlegelte, és azokból helytálló következtetéseket vont le. Rámutatott, hogy a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének. A felperes által csatolt jövedelemadó bevallás szerint a felperesnek 2001. évben, a balesetet megelőző időszakban nem volt jövedelme, a baleset utáni időszakban viszont rendelkezett jövedelemmel, így erre figyelemmel a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazhatóságnak feltétele nem nyert bizonyítást.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokú kijavított ítélet elleni fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján - a felek tárgyalás tartása iránti kérelmének hiányában - tárgyaláson kívül bírálta el.

A Ptk. 357. § (3) bekezdés egyértelmű rendelkezése szerint, ha a keresetveszteség (jövedelem-kiesés) az (1) és (2) bekezdés alapján nem állapítható meg, annak meghatározásánál az azonos, vagy hasonló munkát munkaviszony (tagsági

viszony) alapján végző személyek átlagos havi keresete az irányadó.

Ebből következően a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazhatóságának feltétele, hogy a Ptk. 357. § (1) és (2) bekezdés alapján ne lehessen megállapítani a jövedelemvesztéséget.

A Ptk. 357. § (1) és (2) bekezdésének és ebből következően a (3) bekezdés alkalmazhatóságánál is elengedhetetlen volt a felperesnek a balesetet megelőző jövedelmi viszonyainak feltárása és összevetése.

A felperes Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatása az őt terhelő bizonyítási kötelezettségekről, a bizonyítandó tényekről és annak sikertelenségének következményéről a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.289/2011/5. számú, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.554/2012/4. számú határozatában, valamint ezek folytán az elsőfokú bíróság 23.P.23.447/2012/2. számú végzésében is megtörtént. Így a felperesnek tudomása volt arról, hogy jövedelemvesztés iránti kereseti követelése tekintetében melyek a bizonyításra szoruló tények, mely tényeket kell bizonyítani, és amennyiben azokat nem bizonyítja, akkor a keresete nem lehet megalapozott.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg tényként, hogy a felperes a perbeli balesettel okozati összefüggésben 50%-os munkaképesség-csökkenést szenvedett el, azonban a balesetben elszenvedett sérüléseiből adódóan a korábbi szakképzettségének megfelelő munkatevékenység folytatására, nevezetesen az autószerelő munkakör betöltésére már erőmegfeszítéssel sem képes.

Tény, hogy a felperes a balesetet megelőző egy évben egyéni vállalkozó volt. A felperes 2001. évre csatolt adóbevallása szerint jövedelme nem volt, állítása szerint vállalkozásának nyeresége nem volt, így abból jövedelme nem származott. A vállalkozás veszteségességére tett tényelőadason és a 2001. évi nemleges jövedelemadó bevallás csatolásán túlmenően a felperes nyilatkozatot nem tett arra vonatkozóan, hogy a balesetet megelőző egy évben tényleges jövedelmi viszonyai milyenek voltak, miből tartotta fenn magát, mint egyéni vállalkozó vállalkozásából kivett-e összeget, illetve a 2001. évi jövedelem bevallásában szerepeltetett jövedelemhiány miből adódott, esetlegesen egy korábbi veszteséges év okán került sor 2001. évre ilyen adóbevallás benyújtására. A felperes tényelőadást sem tett arra, hogy a vállalkozásából bérjellegű, illetőleg egyéb jövedelme a balesetet megelőző egy évben származott-e. Mint a másodfokú bíróság már korábban kifejtette, önmagában a 2001. évi adóbevallás nem igazolja kétséget kizáró módon azt, hogy a felperesnek semmilyen jövedelme nem volt, illetőleg megélhetését miből fedezte. Mindehhez képest a balesetet követő évekre csatolt adóbevallásokból az volt megállapítható, hogy a felperes egyéni vállalkozását továbbra is fenntartotta, és 2003. évtől 2013. évig saját vállalkozásából vállalkozási kivét és külön vállalkozói jövedelem formájában jövedelme származott. Ezen túlmenően a balesettől kezdődően 2011. május 31. napjáig a felperes jövedelmeként mutatkozott a táppénz, majd az azt követő egyéb társadalombiztosítási ellátás. Mindebből következően tényként állapítható meg, hogy a balesetet követően a felperesnek jövedelme volt. Mindehhez képest miután a rendelkezésre álló adatok szerint a

felperesnek a baleset előtt jövedelme nem volt, míg a balesetet követően jövedelemmel rendelkezett, okszerűen következik, hogy jövedelem-kiesése nem keletkezett. Jövedelem-kiesés bizonyítottsága hiányában a Ptk. 357. § (1) bekezdés törvényi feltétele nem áll fenn, melyből okszerűen következik, hogy a feltétel hiányában a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazhatóságának törvényi feltétele sem következett be.

A felperes a balesetet megelőzően szakképzettségének megfelelő tevékenységi körben egyéni vállalkozó volt, egyéni vállalkozást folytatott, mely egyéni vállalkozása a balesetet követően is fennállt, az ténylegesen megszüntetésre nem került. Ez utóbbit támasztják alá a felperes által a balesetet követő időszakra csatolt adóbevallások. Ebből következően a felperes által a fellebbezésében felhívott BH. eseti döntés nem volt alkalmazható még analógiaként sem, hiszen abban a balesetet megelőző év nagyobb részében munkanélküli volt a jövedelemveszteségi igényt érvényesítő, és ehhez képest fogalmazta meg a bíróság miszerint nem mondható ki, hogy a baleset nélkül a jövőben sem létesített volna munkaviszonyt és így jövedelemmel nem rendelkezett volna. A felperes ezzel szemben nem munkanélküli, hanem egyéni vállalkozó volt a balesetet megelőzően. Az egyéni vállalkozói adóbevallásából pedig csak az állapítható meg, hogy adott évben nem kellett adót fizetnie, mert veszteséges volt a vállalkozása. Ez azonban önmagában, mint arra már a másodfokú bíróság és a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye is utalt, nem ad olyan következtetés levonására alapot, hogy a felperesnek ténylegesen jövedelme, megélhetését szolgáló pénzforrása nem volt a baleset megelőző egy évben. Miután a felperes a balesetet megelőző év jövedelmi viszonyaira a csatolt nemleges adóbevalláson túlmenően egyéb adatot nem szolgáltatott, így ez az őt terhelő bizonyítási kötelezettségre figyelemmel, a terhére esett. Így kizárólag csak azt lehetett megállapítani, hogy a felperes a baleset előtt bár egyéni vállalkozó volt, jövedelemmel nem rendelkezett, melyhez képest a balesetet követően a mai napig többféle forrásból minden évben jövedelme származott, ezért jövedelemvesztesége nem keletkezett.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a felperes egyéni vállalkozása a balesetet követő években és jelenleg is fennáll a rendelkezésre álló adatok szerint, abból jövedelme származott is adott években, így a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazhatósága erre tekintettel sem merülhetett fel.

A Ptk. 357. § (3) bekezdésére alapított kereset tekintetében tehát a felperes nem bizonyította a Ptk. 357. § (3) bekezdés törvényi feltételeinek fennállást, ezért a keresetet az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el. Ebből következően már szükségtelen volt kifejtetni, hogy a Ptk. 357. § (3) bekezdése szerinti összehasonlító adatok alapján a felperes keresete mennyiben lehetett volna megalapozott, amennyiben a Ptk. 357. § (3) bekezdés alkalmazásának egyébkénti feltétele megállapítható lett volna.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek alapján - a fenti indokbeli pontosítással - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 256/A. § (6) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperesnek a jelen fellebbezési eljárásban felmerült igazolt költségének a megfizetésére. Az alperest ügyvéd képviselte, amely tevékenységgel ügyvédi munkadíj merült fel költségként a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján. A Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja szerint megállapítható fellebbezési pertárgyérték alapulvételével a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosan határozta meg az alperest képviselő ügyvéd munkadíját. Az 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdés értelmében a jelen fellebbezési eljárás illetékmentes volt, ezért a fellebbezési eljárási illetékről nem kellett határozni a másodfokú bíróságnak.

Budapest, 2015. január 29.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó s.k., Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírósági ügyintéző